

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 08-50812201

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
12 december 2024

Remiss, Prioriterat gångvägnät för Stockholms stad. Beslut om antagande, KS 2024/976

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/976

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en remiss som innehåller ett förslag till prioriterat gångvägnät för Stockholms stad. Det övergripande syftet med framtagandet av ett prioriterat gångvägnät är att locka fler människor att gå.

Det prioriterade gångvägnätet består av fyra olika stråktyper:

- Huvudgångstråk
- Stadslivsstråk
- Framtida stråk
- Strategiska kopplingarna

Då merparten av det föreslagna prioriterade gångvägnätet inom exempelvis Södermalms stadsdelsområde ligger på gatumark bör enligt förvaltningen trafiknämnden samordna nödvändiga underhålls- och investeringsinsatser för att uppnå dokumentets målbild.

Förvaltningen anser att det är viktigt att det finns medel att söka, eller att medel tilldelas, så att stadsdelsnämnderna kan genomföra eventuella nödvändiga uppgraderingar av utpekade stråk på parkmark. Alternativet är att trafikkontoret tillåts investera i de prioriterade gångstråken på parkmark, på samma sätt som gäller för de primära cykelstråken enligt Cykelplan för Stockholms stad.

Remissen har tagits upp i Södermalms funktionshinderråd och rådets synpunkter på remissen redovisas i tjänsteutlåtandet.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en remiss som innehåller ett förslag till prioriterat gångvägnät för Stockholms stad. Remissen har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd remitterats till bland annat övriga stadsdelsnämnder, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, föreningen Fot och Företagarna i Stockholms stad.

Remisstiden sträcker sig till den 16 december 2024 varför stadsdelsnämndens beslut omedelbart måste justeras. Remissen och karta över föreslaget prioriterat gångvägnät i Stockholms innerstad bifogas som bilaga 1 och 2 till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

Nedan görs en kort sammanfattning av förslaget till Stockholms prioriterade gångvägnät:

Det övergripande syftet med framtagandet av ett prioriterat gångvägnät är att locka fler människor att gå.

Det prioriterade gångvägnätet pekar ut särskilt attraktiva gångstråk som tillsammans binder samman stadens viktiga målpunkter. I nätet framhålls stråk som fyller en särskilt viktig funktion ur ett fotgängarperspektiv och där många människor rör sig. Dokumentet anger även framtida eller saknade länkar som kan bidra till att åstadkomma ett mer gent och sammanhängande gångvägnät. Nätet ska i första hand ses som ett prioriteringsstöd som kan underlätta åtgärdsplaneringen för flera olika delar av stadens verksamheter.

Det prioriterade gångvägnätet består av fyra olika stråktyper:

- *Huvudgångstråk*
Huvudgångstråken utgör basen i det prioriterade gångvägnätet. Utöver de grundläggande kraven som gäller för alla stadens gångbanor är det särskilt viktigt att säkerställa att huvudgångstråken är gena, trygga, tillgängliga, trafiksäkra och lättorienterade. Huvudgångstråken ska ha hög prioritet i drift- och underhållsplaneringen och där driftmåtten idag inte uppnås bör detta åtgärdas. Exempel på huvudstråk inom Södermalms stadsdelsområde är Södermalmsallén, Ringvägen och den östra delen av Bondegatan.

- *Stadslivsstråk*
Stadslivsstråken är huvudgångstråk med särskilt höga urbana kvaliteter såsom hög bebyggelsetäthet, funktionsblandad bebyggelse, höga vistelsevärden, aktiva bottenvåningar och befolkade gaturum. Här möts många människor och balansen mellan vistelse och rörelse är viktig. Vistelsekvaliteter så som möbleman, lekelement, uteserveringar, ljusinstallationer, grönska och blommor med mera bidrar till trygghet och attraktivitet. Annat som gör anspråk på ytorna längs med stadslivsstråken är parkering för cykel eller lånecyklar, elbilsladdning, reklamskyltar, paketboxar och andra fysiska funktioner. Exempel på stadslivsstråk inom Södermalms stadsdelsområde är Hornsgatan, Rosenlundsgatan och den västra delen av Katarina Bangata.
- *Framtida stråk*
Framtida gångstråk är stråk där planarbete pågår och/eller det finns en konkret idé om framtida gatu- och bebyggelsestruktur. Exempel på ett framtida stråk inom Södermalms stadsdelsområde är en sträcka från Hornsgatan över Södermalmstorg och vidare mot Slussplan.
- *Strategiska kopplingarna*
De strategiska kopplingarna är vagare i sin karaktär och inte nödvändigtvis relaterade till pågående eller planerade projekt. Strategiska kopplingar omfattar huvudsakligen saknade gångförbindelser som kan hjälpa till att överbrygga barriärer eller åstadkomma genare gångvägar mellan målpunkter. Exempel på en strategisk koppling inom Södermalms stadsdelsområde är ett stråk mellan Hammarby Sjöstad och Saltsjökvärn i Nacka, längs med Danvikskanalen.

I dokumentet anges att generella riktlinjer och råd för utformning av all gånginfrastruktur i Stockholms stad återfinns i handböckerna *Planera för gående* och *Gata Stockholm*.

I dokumentet anges följande exempel på vad som kan vara bra att tänka på, utöver det som anges i ovannämnda handböcker:

- *Genhet*
Genheten är viktig att upprätthålla och där så är möjligt, ytterligare förbättra. På en mer detaljerad nivå kan genhet skapas i det prioriterade gångvägnätet genom till exempel en genomtänkt placering av övergångsställen, hårdgöra stigar som trampats upp eller skapa nya korsningsmöjligheter.

- *Markmaterial och beläggning*
Markmaterialet på det prioriterade gångvägnätet ska vara hårdgjort och jämnt för god framkomlighet och för att undvika risken att snubbla. Markmaterialet ska vara lätt att drifva och underhålla (även vintertid).
- *Gångpassager*
Gående bör prioriteras högt i korsningspunkterna längs med det prioriterade gångvägnätet. Detta kan göras genom att till exempel hastighetssäkra icke signalreglerade gångpassager.
- *Orienterbarhet*
Längs med de prioriterade gångvägnätet kan det speciellt i ytterstaden vara svårt att hitta mellan målpunkterna då gångvägnätet saknar en tydlig struktur, går i flera nivåer eller innehåller många riktningsförändringar. Viktiga åtgärder är då att göra gångvägarna mer lättorienterade.
- *Utrymme*
I handboken *Planera för gående* finns beskrivet vilka bredder som rekommenderas på olika gångbanor utifrån flöden och hur många gående som kan vistas i bredd. Dessa breddangivelser gäller också vid planering av det prioriterade gångvägnätet.
- *Trygghet och säkerhet*
I glesare bebyggelsemiljöer är åtgärder som förstärker tryggheten av extra betydelse. Lämpliga åtgärder för detta syfte är till exempel att förbättra belysningen samt ta bort sly och annan växtlighet som gör miljön oöverblickbar. I tunnelmiljöer kan tryggheten stärkas genom exempelvis ljusa färgval, förstärkt belysning och undanröja hinder som försvårar överblickbarheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 2 december 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen anser att det är positivt att staden tar fram ett prioriterat gångvägnät för Stockholms stad som syftar till att locka fler människor att gå i enlighet med gångplanens målbild om att stockholmare och besökare ska kunna, vilja, veta och våga gå.

Stadsdelsförvaltningen har i samband med att dokumentet skickades ut i form av en kontrosremiss under 2023 lämnat synpunkter på den då aktuella versionen av Stockholms prioriterade gångvägnät (SÖD 2023/666). Förvaltningen kan konstatera att delar av dokumentet omarbetats och att flera av de synpunkter förvaltningen lämnade på den tidigare versionen omhändertagits.

Exempelvis har den del som beskriver hur det prioriterade gångvägnätet ska underhållas och utformas förtydligats. Förvaltningen efterlyser dock en tydligare beskrivning av hur det prioriterade gångvägnätet ska driftas på daglig basis, exempelvis vad gäller vinterväghållning.

Mot bakgrund av att en ny tunnelbaneuppgång tillkommer i Lumaparken i Hammarby Sjöstad kommer sannolikt gångflödet mellan den nya stationen och Hammarbyhöjden att öka. Förvaltningen anser med anledning av detta att ett framtida stråk bör anges mellan dessa två platser.

Då merparten av det föreslagna prioriterade gångvägnätet inom exempelvis Södermalms stadsdelsområde ligger på gatumark bör enligt förvaltningen trafiknämnden samordna nödvändiga underhålls- och investeringsinsatser för att uppnå dokumentets målbild.

Förvaltningen anser att det är viktigt att det finns medel att söka, eller att medel tilldelas, så att stadsdelsnämnderna kan genomföra eventuella nödvändiga uppgraderingar av utpekade stråk på parkmark. Alternativet är att trafikkontoret tillåts investera i de prioriterade gångstråken på parkmark, på samma sätt som gäller för de primära cykelstråken enligt Cykelplan för Stockholms stad.

Remissen togs upp på Södermalms funktionshinderråds sammanträde 2024-11-12. Rådet lämnade följande synpunkter på remissen:

- Rådet önskar tydligare särskiljning mellan cykelväg och gångstråk för att undvika förvirring, konflikter och olyckor. Detta kan göras genom att exempelvis färglägga cykelvägen.
- Om staden vill få fler att gå är det till nackdel att krympa utrymmet för gående till förmån för bredare cykelvägar, vilket skett under senare år. På flera platser kan man exempelvis inte gå två i bredd.
- Det vore önskvärt om populära gångstråk, som exempelvis längs med delar av Årstaviken, kan förbättras. De med rullstol känner sig inte trygga längs med den sträckan.

- En välkommen förbättring vore tydligare skyltning, åtminstone längs med de större gångstråken. Förbättrad skyltning är bra för funktionshinderrådets målgrupper men också för alla stockholmare, besökare och turister.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att remissen har några direkta kopplingar till barnkonventionen eftersom målsättningen med det prioriterade gångvägnätet är att locka fler att ta sig fram på trottoarer och gångvägar, vilket även förutsätts gälla barn.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen gör bedömningen att remissen inte ger några direkta konsekvenser utifrån ett könsperspektiv då målsättningen med det prioriterade gångvägnätet är att fler, oavsett kön, i större utsträckning ska lockas att ta sig fram på stadens trottoarer och gångvägar.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Expedieras till
Kommunstyrelsen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Enhetschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Stockholms prioriterade gångvägnät, juni 2024.
2. Karta - Stockholms prioriterade gångvägnät (Innerstaden).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-11-15
Esther Östin, Enhetschef	2024-11-15